

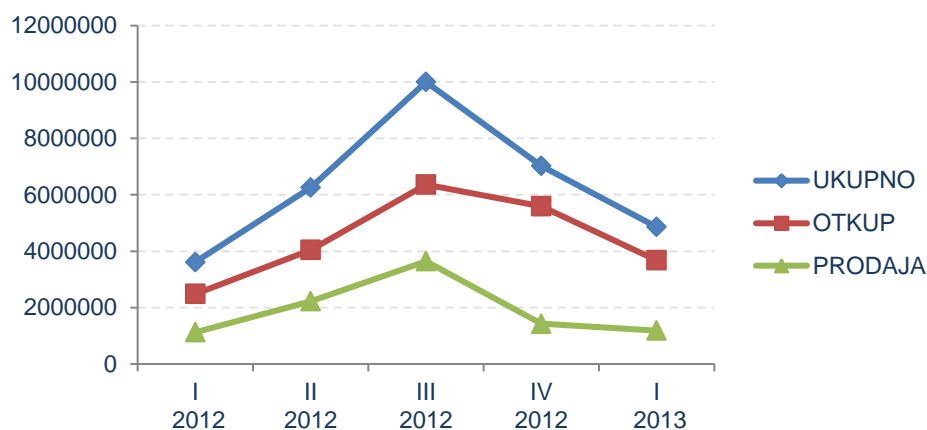
Otkup i prodaja proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u prvom kvartalu 2013.

Vrijednost otkupa i realizacije proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u prvom kvartalu 2013. godine iznosila je 4 855 723 eura, od čega je vrijednost prodaje iz sopstvene proizvodnje poslovnih subjekata iznosila 1 179 027 eura ili 24,3%, dok je vrijednost otkupa od individualnih poljoprivrednih proizvođača iznosila 3 676 696 eura ili 75,7%.

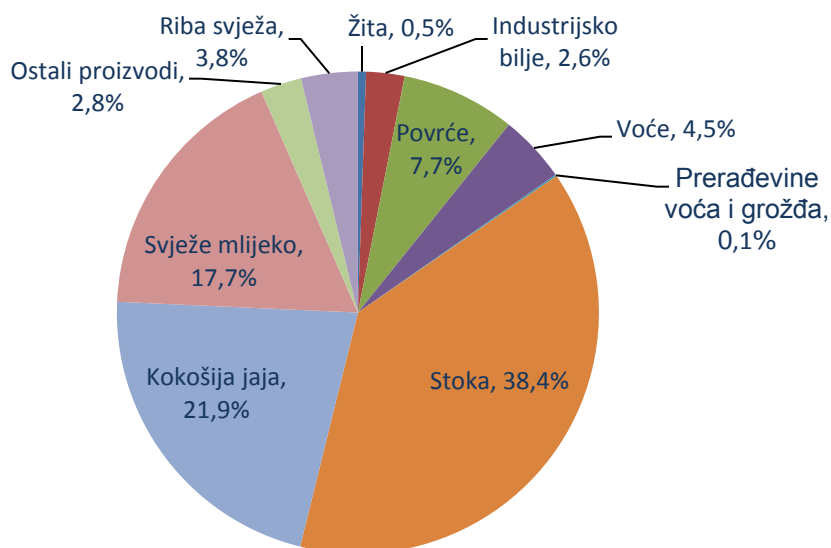
U prvom kvartalu 2013.godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva porasla je za 34,5%, odnosno u ovom periodu zabilježen je rast vrijednosti prodaje za 4,7% i otkupa za 47,9%.

U strukturi vrijednosti otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u prvom kvartalu 2013.godine stoka po vrstama i kategorijama učestvuje sa 38,4%, kokošija jaja učestvuju sa 21,9%, sirovo kravlje mlijeko učestvuje sa 17,7%, svježe povrće sa 7,7%, svježe voće 4,5%, svježa riba sa 3,8%, ostali proizvodi 2,8%, industrijsko bilje sa 2,6%, žita sa 0,5% i prerađevine voća i grožđa učestvuju sa 0,1%.

Grafikon 1. Vrijednost otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po kvartalima (EUR)

Grafikon 2. Struktura otkupa i prodaje proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u prvom kvartalu 2013.

Tabela 1. Vrijednost otkupljenih i prodatih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

u EUR

	Q ₁ 2012.	Q ₁ 2013.	$\frac{Q_1 2013}{Q_1 2012}$
UKUPNO	3 611 392	4 855 723	134,5
Otkup poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača	2 485 354	3 676 696	147,9
Prodaja iz sopstevene proizvodnje poslovnih subjekata	1 126 038	1 179 027	104,7

Tabela 2. Vrijednost otkupljenih i prodatih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, prema grupama proizvoda u prvom kvartalu 2013.

u EUR

	Ukupno	Otkup	Prodaja
Žita	26 320	14 150	12 170
Industrijsko bilje	124 904	124 904	-
Povrće	372 011	324 186	47 825
Voće	220 254	220 254	-
Grožđe	-	-	-
Prerađevine voća i grožđa	5 184	183	5 001
Stoka	1 865 989	1 804 631	61 358
Kokošija jaja	1 061 720	369 642	692 078
Svježe mlijeko	860 993	787 717	73 276
Koža i vuna	-	-	-
Ostali proizvodi	134 107	31 029	103 078
Riba - svježa	184 241	-	184 241
UKUPNO	4 855 723	3 676 696	1 179 027

**Prosječne cijene odabranih proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po proizvodima
u prvom kvartalu 2013.**

	Jedinica mjere	Prosječne cijene, eura	
		otkup	prodaja
		u EUR	
Pšenica za zrno	kg	0,35	0,37
Raž za zrno	kg	0,30	0,40
Ječam za zrno	kg	0,35	0,35
Heljda	kg	0,95	1,10
Zelena salata	kg	0,85	-
Karfiol	kg	-	-
Raštan	kg	1,40	-
Kupus-bijeli	kg	0,25	-
Mrkva	kg	0,57	-
Bijeli luk	kg	1,70	-
Crni luk	kg	0,37	0,55
Blitva	kg	1,79	-
Krompir kasni I klasa	kg	0,49	0,40
Jabuka	kg	0,47	-
Pomoranđze	kg	0,51	-
Mandarine	kg	0,82	-
Limun	kg	0,71	-
Nar	kg	1,04	-
Kivi	kg	0,53	-
Tovljena junad (starosti 8-12 mjeseci)	kg	2,04	-
Junad (starosti od 16-24 mjeseca)	kg	1,72	-
Junice (starosti manje od 3 godine)	kg	1,77	-
Krave muzare	kg	1,33	1,60
Junad (starosti manje od 3 godine)	kg	1,80	-
Telad	kg	2,80	2,83
Jagnjad	kg	2,52	-
Svježe mlijeko kravlje	lit.	0,34	0,36
Kokošija jaja	kom.	0,09	0,08
Kajmak (skorup)	kg	7,03	7,50
Meki sirevi	kg	4,25	2,50
Med	kg	8,40	-

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Mjesečnim statističkim istraživanjima prikupljaju se podaci o vrijednostima, količinama i prosječnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Prikupljaju se podaci o količinama i vrijednostima otkupljenih poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača i preduzeća. Izvještaj o otkupu podnose preduzeća i zemljoradničke zadruge koje se bave otkupom poljoprivrednih proizvoda neposredno od individualnih proizvođača, u cilju prodaje i/ili prerade otkupljenih proizvoda. Izvještaj podnose i poslovne jedinice (otkupne stanice) u sastavu trgovinskih, industrijskih i drugih preduzeća, ukoliko vrše otkup poljoprivrednih proizvoda. Takođe, prikupljaju se i podaci o realizaciji (prodaji) poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga i jedinica koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća.

Obuhvat

Svrha istraživanja jeste prikupljanje podataka o prosječnim otkupnim i prodajnim proizvođačkim cijenama proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Kriterijum za obuhvat pravnih lica je broj radnika (od 2 i više zaposlena radnika).

Napominjemo da zbog kriterijuma za obuhvat dobijeni podaci ne predstavljaju ukupan otkup i realizaciju (prodaju) na teritoriji Crne Gore.

Izvještajni obrazac sadrži količine, vrijednosti i prosječne cijene.

Izvještajni obrazac sadržajno je usklađen sa Priručnikom statistike poljoprivrednih cijena EU-a (*Handbook for EU Agricultural Price Statistics, 2008*).

Definicije

Pod realizovanim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i/ili prodaje. Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su kupljena od preduzeća, zadruga ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Ne smatraju se isporučenom količinom prerađeni proizvodi koji su izrađeni od sirovina nabavljenih od drugih preduzeća i individualnih proizvođača.

Vrijednosti realizovanih poljoprivrednih proizvoda predstavlja vrijednost isporučenih (prodatih) proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama proizvođača. U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača (obračunske cijene, bez marže i poreza).

Pod otkupljenim količinama podrazumjevaju se one količine poljoprivrednih proizvoda koje su u toku izvještajnog mjeseca preuzete neposredno od individualnih proizvođača. Otkupljene količine obuhvataju sve vidove otkupa, uključujući i proizvode dobijene od kooperanata za izvršene usluge, odnosno uloženi rad i sredstva kao i proizvode koji potiču iz ušura (vršidba, meljava, zamjena žita za brašno i dr). Žitarice sa vlagom iznad dozvoljene treba preračunati u suvo zrno, a zaklanu stoku i živinu u živu mjeru.

Vrijednost otkupa je izražena u cijenama po kojima preduzeća plaćaju otkupljene proizvode individualnim proizvođačima.

Premije koje individualni proizvođači dobijaju za isporučene proizvode nijesu uključene u vrijednost otkupa.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore MONSTAT
81000 Podgorica, IV Proleterske br,2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio/la:

Nataša VOJINOVIĆ

Tel, Tel. +382- 20-231-004

e-mail: contact@monstat.org